

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ – ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (9/2/2014)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (24)
«σταυρωθέντα τε υπέρ ημών» - Το μυστήριο του Σταυρού

Συνεχίζοντας την ανάλυση του Συμβόλου της Πίστεως, αγαπητοί μου αδελφοί, φθάνουμε στην ομολογία της Σταυρώσεως του Κυρίου μας. Ολόκληρη η κατ' άνθρωπον ζωή του Χριστού υπήρξε μυστήριο. Μυστήριο η Σάρκωσή Του, μυστήριο η Ενανθρώπησή Του, μυστήριο και η Σταύρωσή Του. Ίσως, μάλιστα, η Σταύρωση να είναι το κορυφαίο μυστήριο, γιατί πώς μπορεί να εξηγηθεί ότι ο Χριστός, Θεός ων, απέθανε επί του Σταυρού;

Κυριάρχησε στην Χριστιανική αντίληψη, για μεγάλο χρονικό διάστημα, ότι ο λόγος της Σταυρώσεως του Χριστού ήταν η ικανοποίηση της Θείας Δικαιοσύνης. Η αντίληψη αυτή, που κυριαρχεί ακόμα και σήμερα στην Δυτική παράδοση, εννοούσε πως, αφού το μέγεθος της πτώσης του ανθρώπου και της αποστασίας του από τον Θεό ήταν τόσο μεγάλο, η αποκατάστασή του στην κοινωνία της αγάπης του Θεού, στην κατάσταση της λύτρωσης και της σωτηρίας του, θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με την θυσία του Θεανθρώπου. Ο Χριστός σταυρώθηκε «υπέρ ημών». Κατά την Ορθόδοξη αντίληψη, έδωσε την ζωή Του *λύτρον αντί πολλών*¹ για την τελική μας σωτηρία, έχοντας ως μοναδικό κίνητρο της θυσίας Του την άπειρη αγάπη Του για το φυλακισμένο στα δεσμά της αμαρτίας πλάσμα Του. «Ο Σταυρός συνιστά την άβυσσο της αγάπης και της θυσίας του Θεανθρώπου. Ο θάνατός Του πάνω στο Σταυρό υπήρξε θεληματικός, εκούσιος και υπηρέτησε την απολύτρωσή μας, όχι την ικανοποίηση της «θιγμένης» Θείας Δικαιοσύνης. Αν συνέβαινε αυτό, η ελευθερία της αγάπης του Θεού θα υποτασσόταν στην αναγκαιότητα μιας εγωκεντρικής δικαιοσύνης, που θα μετέβαλε τον Θεό από Πατέρα σε δικαστή, που θα ζητούσε ικανοποίηση ανάλογη με την μεγαλοπρέπειά Του. Για την Ορθοδοξία και τους Πατέρες η θυσία του Χριστού πάνω στο Σταυρό ήταν καρπός της αφειδώλετης αγάπης Του για τον άνθρωπο. Μακριά από την αντίληψη αυτή βρίσκεται κάθε άλλη που υπηρετεί το σχήμα “ενοχή – εξαγορά – δικαίωση”»²

Στο σημείο αυτό, όμως, θεωρούμε χρήσιμο να φωτίσουμε ένα ιδιαίτερα λεπτό σημείο, που σχετίζεται με την Σταύρωση του Κυρίου. Αφορά στην κραυγή του Ιησού, που ένιωθε να εγκαταλείπεται από τον ουράνιο Πατέρα Του πάνω στο Σταυρό: «Θεέ μου, Θεέ μου, ίνα τί με

¹ Ματθ. 20,28

² Χριστόδουλος (+), Αρχιεπίσκοπος Αθηνών & Πάσης Ελλάδος, «Εφημέριος», Οκτώβριος 2005, σελ.

εγκατέλιπες!»³ Πρόκειται για κραυγή της ανθρώπινης φύσης του Χριστού και όχι της Θεϊκής. Λέγει ο Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς ότι «ο αιώνιος Υιός του Θεού γι' αυτό και ενσαρκώθηκε ως άνθρωπος, για να είναι ως άνθρωπος στο σώμα και στην ψυχή, για να μπορέσει, όταν έλθει η στιγμή, να πάσχει για τους ανθρώπους και να πεθάνει για τους ανθρώπους. Γιατί, αν η Θεία φύση του Χριστού έπασχε στον Σταυρό, θα σήμαινε ότι η Θεία φύση του Χριστού θα πέθαινε. Και αυτό ούτε καν επιτρέπεται να το διανοηθούμε»⁴ Δεν σταυρώνεται, λοιπόν, η Θεία φύση του Χριστού, αλλά η ανθρώπινη. Ήταν επόμενο να απομακρυνθεί στο Σταυρό η Θεία φύση του Θεανθρώπου, για να πάθει και να πεθάνει η φύση του ανθρώπου. Μόνον εάν έπασχε στο Σταυρό η ανθρώπινη σάρκα θα μπορούσε να θεραπευτεί. Και η θεραπεία της αμαρτωλής αυτής σάρκας, την οποία έφερε ο άνθρωπος από την εποχή του Αδάμ, έγινε με το Πάθος του Αναμάρτητου Ιησού. Με τον τρόπο αυτό, όπως από έναν άνθρωπο έλαβε ο κόσμος την αμαρτία, έτσι και από τον Έναν έμαθε την σωτηρία. Πηγή της αμαρτίας υπήρξε η παρακοή του Αδάμ, ενώ πηγή της σωτηρίας υπήρξε η υπακοή του Χριστού στο θέλημα του Πατρός.

Ας το εξηγήσουμε ακόμα καλύτερα. Την ώρα της Σταυρώσεως ο Κύριος φέρει στους ώμους Του τις αμαρτίες όλου του κόσμου, όλων των αιώνων. Κατά τον Προφήτη Ησαΐα, *Ούτος τας αμαρτίας ημών φέρει και περί ημών οδυνάται*⁵ Ήταν τόσες πολλές οι κακίες που σήκωσε, ώστε φάνηκε σαν ο πιο αμαρτωλός άνθρωπος του κόσμου. Έτσι ο ουράνιος Πατέρας πήρε, για μια στιγμή, το βλέμμα από τον Υιό Του. Αυτή η στιγμιαία αποστροφή του Θεού Πατέρα κάνει τον Χριστό να νιώσει την εγκατάλειψη. «Ο Πατήρ δεν αποστρέφεται τον Υιό, αλλά αποστρέφεται την ανθρώπινη αμαρτία. Ο Υιός έγινε υπέρ ημών κατάρα, για να μάς ελευθερώσει από την κατάρα της αμαρτίας. Πίνει το ποτήριο το φρικτό της Σταυρώσεως, για να ελευθερώσει εμάς από το θάνατο της αμαρτίας. Μυστήριο είναι η άπειρη συγκατάβαση του Κυρίου για την σωτηρία ημών των αμαρτωλών»⁶ Για χάρη μας ο Κύριος στερήθηκε, στην πιο δραματική ώρα της επίγειας ζωής Του, ακόμα και την παρουσία του ουράνιου Πατέρα Του.

Τώρα μπορούμε να αντιληφθούμε, αγαπητοί μου, πόσο φοβερό κακό είναι η αμαρτία μας, πιο το νόημα της θυσίας Του και πιο το μέγεθος της αγάπης Του για όλους τους ανθρώπους. Γι' αυτό και έκτοτε ο Ιησούς, καρφωμένος πάνω στο Σταυρό, προσελκύει τα βλέμματα όλων των γενεών. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

³ Ιωάν. 19,26

⁴ «Δρόμος δίχως Θεό δεν αντέχεται», σελ. 74

⁵ Ησ. 53,4

⁶ Καλλίνικος, Μητροπολίτης πρ. Πειραιώς, «Ο βίος και η διδασκαλία του Ιησού Χριστού», Τόμος 3^{ος}, σελ. 235